

Analiza predloga rebalansa budžeta iz septembra 2022. godine u odnosu na rebalans budžeta iz maja 2022. godine

Analiza je izrađena u sklopu projekta finansiranog od strane Nacionalnog fonda za demokratiju (NED) koji implementira MANS. Svi iznijeti stavovi ne mogu se smatrati stavovima donatora i isključiva su odgovornost autora

Struktura dokumenta

U dijelu **Sažetak** opisane su najveće promjene u iznosima.

U dijelu **Statistika**, data su konta i institucije koje su se mijenjale i kako su se mijenjale (neke su se kategorije i smanjile).

U dijelu **Analiza predloga rebalansa po institucijama**:

- opisano je 6 institucija sa najvećim rastom potrošnje
- dat je pregled ostalih institucija, odnosno njihovih pojedinačnih konta koja su porasla za više od 100 hiljada

U dijelu **Analiza predloga rebalansa po vrsti izdatka (po kontima)** data je strukturalna analiza svih značajnih izdataka.

Sadržaj

Sažetak	4
Statistika.....	6
Analiza predloga rebalansa sep. 22 po organizacionim jedinicama (državnim institucijama)	11
Fond za zdravstveno osiguranje.....	11
Uprava za katastar i državnu imovinu.....	12
Fond penzijskog i invalidskog osiguranja	12
Ministarstvo finansija.....	13
Ministarstvo prosvjete	14
Ministarstvo rada i socijalnog staranja	15
Analiza predloga rebalansa sep. 22 po vrsti izdatka (po kontima)	21
Tekuća budžetska rezerva.....	21
Tekući izdaci	22
Neto zarade.....	22
Ostali tekući izdaci.....	25
Rashodi za materijal.....	27
Rashodi za usluge.....	27
Subvencije	30
Transferi institucijama, pojedincima, nevladinom i javnom sektoru.....	31
Transferi za socijalnu zaštitu	32

Sažetak

U predlogu rebalansa iz septembra 2022. godine u odnosu na usvojeni rebalans iz maja 2022. godine došlo je do povećanja potrošnje u ukupnom iznosu od 191 milion eura, odnosno 7,6%.

KLASA 2	NAZIV klasa 2	rebalans maj 22 Iznos	rebalans sep 22 Iznos	rebalans sep 22 rast	rebalans sep 22 rast %
41	Tekući izdaci	919.340.541	957.654.821	38.314.280	4,17%
42	Transferi za socijalnu zaštitu	651.748.095	698.038.206	46.290.111	7,10%
43	Transferi institucijama, pojedincima, nevladinom i javnom sektoru	266.522.723	311.963.430	45.440.707	17,05%
44	Kapitalni izdaci	260.807.809	302.647.300	41.839.491	16,04%
45	Pozajmice i krediti	1.474.001	2.674.001	1.200.000	81,41%
46	Otplata dugova	328.357.414	328.357.414	0	0,00%
47	Rezerve	67.442.354	85.692.354	18.250.000	27,06%
UKUPNO		2.495.692.936	2.687.027.525	191.334.588	7,67%

Tekući izdaci su se povećali za 38 miliona eura, pri čemu najveći rast imaju bruto zarade u iznosu od **22 miliona**, a troškovi struje i goriva za **4,6 mil.** Planirani su izdaci za školske udžbenike **0,6 mil.**, uniforme i oprema za MUP u iznosu od **0,5 miliona**, medicinski materijal za **0,6 miliona**. Ugovori o djelu porasli su za **1,8 miliona**, a subvencije za **5 mil. eura**. U sklopu tekućih izdataka planirana su i **2 miliona** ostalih troškova u vezi sa izvođenjem radova (Putni pravac Monte Rose, Rekonstrukcija puta Gusinje – Grebaje, Ski centar "Kolašin ",Autoput Bar-Boljare).

Najveći rast potrošnje se odnosi na **Transfere za socijalnu zaštitu** u iznosu od **46 miliona**, od čega je **21 milion** opredjeljen za rast penzija, **15 miliona** za potrebe jednokratnog davanja najugroženijim kategorijama penzionera, **7 miliona** je predviđeno za isplatu majkama sa troje i više djece i tuđu njegu i pomoć, **1,2 miliona** za naknade nezaposlenima, **500 hiljada** za troškove liječenja van sistema javnih zdravstvenih ustanova u Crnoj Gori, a **1,6 miliona** za bolovanje i putne troškove osiguranika.

Rast troškova na izdatku **Transferi institucijama, pojedincima, nevladinom i javnom sektoru** iznosi **45 miliona eura**. Najveći dio se odnosi na nabavku lijekova u iznosu od **32 miliona**, zatim **6 miliona** za Ministarstvo finansija za radnike sektora rudarske i metalske industrije (usklađ. sa Zakonom), **2 miliona** za Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede za isplate staračkih naknada (usklađ. sa Zakonom), **4 miliona** za Ministarstvo prosvjete za: Podršku Univerzitetu (pokriavanje zarada iz prethodnog perioda), usklađivanje studentskih kredita i stipendija sa izmjenama Zakona o visokom obrazovanju i prevoz učenika iz škole „Vladimir Nazor“.

Kapitalni izdaci rastu za **42 miliona**. Uprava za katastar i državnu imovinu planira **35 miliona** za kupovinu hartija od vrijednosti u cilju uvećanja kapitala države u vlasništvu državnih preduzeća, kao i za uvećanje državne imovine i adaptiranje postojećih objekata u vlasništvu države za potrebe državnih organa. **4 miliona** se odnosi na porast izdataka za infrastrukturu, a **5 miliona** je prebačeno Fondu za zdravstveno osiguranje sa računa Nacionalnog koordinacionog tijela za zarazne bolesti za potrebe unapređenja i poboljšanja potreba zdravstvenih ustanova. Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede je opredjelilo **700 hiljada** za rješavanje problema puteva i vodovodne infrastrukture, a Ministarstvo odbrane je povećalo izdatke za opremu za **3,5 mil.** (prenos sa kapitalnog budžeta). Dio kapitalnih izdataka Uprave za javne radove je smanjen za 6,5 miliona.

Sredstva koja su opredjeljena za budžetsku **rezervu** porasla su za **18,2 miliona eura** od čega je 7 miliona opredjeljeno za Fond za zdravstveno osiguranje, a 2,5 miliona za Ministarstvo javne uprave za bezbjedonosno informatičku infrastrukturu.

*

Radi lakšeg snalaženja u tabeli, u nastavku su dati podaci (opisani u prethodnom tekstu) o porastu potrošnje sa opisima iz predloga rebalansa:

Vrsta Izdatka	Rast	Komentar
Kapitalni izdaci	41.839.490	
Pozajmice i krediti	1.200.000	1,2 mil -Ministarstvo prosvjete studentski krediti (izmjena Zakona o visokom obrazovanju)
Rezerve	18.250.000	7 mil - Fonda za zdrav., a 2.5 mil - Min javne uprave za bezbjedonosne informatičke infrastrukture, 8,7 mil budžetskih rezervi nije objašnjeno
Tekući izdaci	38.314.279	
Bruto zarade i doprinosi na teret poslodavca	22.562.933	17 mil. Zdravstvo, 3 mil. Prosvjeta, 1.6 mil. Min. Odbrane (usklađ. sa zakonom). Po institucijama analizirane neto zarade za koje raste za 32 mil. eura, a porez, prizre i doprinosi se smanjuju za 15 mil. eura
Kamate	-100.000	
Ostala lična primanja	101.232	
Ostali izdaci	3.937.835	1,8 mil. Ug. o djelu (najveći kod Uprave za statistiku (1,1mil.) zbog popisa). 2.1 mil. Ostalo: Putni pravac Monte Rose, Rekonstrukcija puta Gusinje – Grebaje, Ski centar "Kolašin ",Autoput Bar-Boljare
Rashodi za materijal	6.368.239	4,6 mil. Struja i gorivo, 0,5 mil. Uniforme za MUP, 0,6 mil. za školske udžbenike i 0,6 mil materijal za Zdrav.zaštitu.
Rashodi za tekuće održavanje	-20.150	
Rashodi za usluge	337.318	200 hilj. Obuke u Sudstvu i državnom tužilaštvu, 900 hilj. Službena putovanja, reprezentacija 70 hilj., 1 mil. advokati, medijske usluge 566 hilj., 150 skladištenje cigareta. Smanjenje bank., kursnih razlika i konsult. usluga (-2,5mil.eura)
Renta	-34.128	
Subvencije	5.161.000	ZZZCG -3mil. (poslodavcima za zapošljavanje invalida), 1,5 mil. Min.Poljoprivrede, 0,4 mil - Željeznica za kredite, 0,3mil. Min ek raz i tur. za univerzalnu poštansku uslugu
Transferi institucijama, pojedincima, nevladinom i javnom sektoru	45.440.706	
Ostali transferi	20.000	Ministarstvo kulture –Transferi opštinama
Transferi institucijama, pojedincima, nevladinom i javnom sektoru	45.420.706	
Ostali transferi institucijama	46.513	
Ostali transferi pojedincima	8.791.500	6 mil. Ministarstvo finansija sektoru rudarske i metalske industrije (usklađ. sa Zakonom), 1,9 mil. Min.Poljoprivrede -isplate staračkih naknada (usklađ. sa Zakonom), 275 hilj. Ministarstvo prosvjete studentski krediti (izmjena Zakona o visokom obrazovanju)
Transferi institucijama kulture i sporta	50.000	
Transferi nevladinim organizacijama	10.000	
Transferi obrazovanju	3.818.779	Min. prosvjete: 3,5mil Podrška Univerzitetu za plate iz prethodnog perioda, prevoz učenika "Vladimir Nazor" 250 hijada eura
Transferi za jednokratne socijalne pomoći	20.000	

Transferi za zdravstvenu zaštitu	32.683.914	za lijekove
Transferi za socijalnu zaštitu	46.290.111	
Ostala prava iz oblasti zdravstvene zaštite	479.947	Liječenje van CG i van sistema javnog zdravlja
Ostala prava iz zdravstvenog osiguranja	1.610.164	Za bolovanje i putne troškove osiguranika
Prava iz oblasti penzijskog i invalidskog osiguranja	36.000.000	Usklađivanje penzija. Ovdje je planirano i 15 mil. za pomoć najugroženijim penzionerima
Prava iz oblasti socijalne zaštite	7.000.000	Min. Rada i soc. staranja – isplate majkama i tuđa njega i pomoć
Sredstva za tehnološke viškove	1.200.000	ZZZCG- Naknade nezaposlenima
TOTAL	191.334.585	

Statistika

Budžetirano je ukupno 87 organizacionih jedinica (državnih institucija) koje su izmijenjene na sledeći način:

Promjene po institucijama		
promjena	broj	iznos promjene
povećanje potrošnje	33	198.370.824
smanjenje potrošnje	3	-7.036.239
ostalo isto	51	0
TOTAL	87	191.334.585

Smanjenje potrošnje u jednim institucijama je omogućilo preraspodjelu na druge stoga je ukupno povećanje po institucijama veće od konačnog povećanja predloga rebalansa Budžeta.

U tabeli ispod je prikazano 12 institucija kod kojih je ukupno povećanje veće od 1 mil. eur, što predstavlja 98% od ukupnog povećanja.

Institucija	rebalans maj	predl.rebalansa sep	rast	rast %
Fond za zdravstveno osiguranje	334.620.920	392.084.776	57.463.856	17,17%
Uprava za katastar i državnu imovinu	34.874.382	73.448.897	38.574.515	110,61%
Fond penzijskog i invalidskog osiguranja	466.196.981	502.196.981	36.000.000	7,72%
Ministarstvo finansija	567.600.153	591.777.554	24.177.401	4,26%
Ministarstvo prosvjete	217.086.425	227.897.838	10.811.413	4,98%
Ministarstvo rada i socijalnog staranja	110.374.725	117.374.725	7.000.000	6,34%
Uprava za saobraćaj	148.431.452	152.903.197	4.471.745	3,01%
Zavod za zapošljavanje	46.496.688	50.796.688	4.300.000	9,25%
Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede	43.114.681	47.338.681	4.224.000	9,80%
Ministarstvo odbrane	49.996.193	54.095.193	4.099.000	8,20%
Ministarstvo ekonomskog razvoja i turizma	15.168.644	17.192.117	2.023.473	13,34%
Uprava za statistiku	4.643.783	5.670.460	1.026.677	22,11%

Kod tri institucije predlogom rebalansa je došlo do smanjenja:

Institucija	rebalans maj	Predl. rebalansa sept	rast	rast %
Ministarstvo kulture i medija	14.589.814	14.565.515	-24.299	-0,17%
Uprava za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove	3.925.151	3.870.151	-55.000	-1,40%
Uprava javnih radova	105.579.330	98.622.390	-6.956.940	-6,59%

Što se tiče uporedne analize po kontima od ukupno 94 klase konta na kojima se evidentira planirana potrošnja, njih 56 bilježi povećanje:

Promjene po kontima		
promjena	broj	iznos promjene
povećanje potrošnje	56	220.771.764
smanjenje potrošnje	18	-29.437.176
ostalo isto	20	0
TOTAL	94	191.334.588

Smanjenje potrošnje na nekim kontima je omogućilo preraspodjelu na druga konta. Zato je ukupno povećanje na kontima veće od konačnog povećanja predloga rebalansa Budžeta.

Kod 37 konta, koja su prikazana u narednoj tabeli, nalazi se povećanje veće od 100 hiljada, što predstavlja skoro 100% ukupnog povećanja:

KONTO	rebalans maj	predlog rebalansa sep	rast	rast %
Transferi za zdravstvenu zaštitu	140.558.700	173.242.614	32.683.914	23,25%
Neto zarade	380.347.348	412.458.883	32.111.535	8,44%
Izdaci za kupovinu hartija od vrijednosti	609.010	25.609.010	25.000.000	4105,02%
Starosna penzija	275.923.098	297.784.473	21.861.375	7,92%
Tekuća budžetska rezerva	67.442.354	85.692.354	18.250.000	27,06%
Porodična penzija	90.755.351	101.318.851	10.563.500	11,64%
Ostali kapitalni izdaci	7.000	10.007.000	10.000.000	142857,14%
Izdaci za opremu	28.002.527	37.028.708	9.026.181	32,23%
Ostali transferi pojedincima	23.881.369	32.672.869	8.791.500	36,81%
Doprinosi na teret poslodavca	36.662.155	42.532.100	5.869.945	16,01%
Ostala prava iz oblasti socijalne zaštite	29.650.000	35.150.000	5.500.000	18,55%
Invalidska penzija	65.292.009	69.693.384	4.401.375	6,74%
Transferi obrazovanju	28.889.603	32.708.382	3.818.779	13,22%
Rashodi za gorivo	9.714.505	13.270.219	3.555.713	36,60%
Izdaci za infrastrukturu od opšteg značaja	122.308.941	125.575.541	3.266.600	2,67%
Tuđa njega i pomoć	36.000.000	39.000.000	3.000.000	8,33%
Ostale subvencije	10.000.000	13.000.000	3.000.000	30,00%
Ostalo	16.068.920	18.612.880	2.543.960	15,83%
Subvencije za proizvodnju i pružanje usluga	51.669.609	53.830.609	2.161.000	4,18%
Izdaci po osnovu isplate ugovora o djelu	12.870.717	14.734.957	1.864.240	14,48%
Naknada za bolovanje preko 60 dana	5.900.000	7.438.957	1.538.957	26,08%
Advokatske, notarske i pravne usluge	6.979.722	8.270.444	1.290.722	18,49%

KONTO	rebalans maj	predlog rebalansa sep	rast	rast %
Pozajmice i krediti pojedincima	1.450.000	2.650.000	1.200.000	82,76%
Ostala prava	11.279.081	12.362.956	1.083.875	9,61%
Rashodi za energiju	8.097.057	9.171.257	1.074.200	13,27%
Naknade nezaposlenim licima	27.500.000	28.500.000	1.000.000	3,64%
Službena putovanja	4.422.501	5.325.951	903.451	20,43%
Materijal za posebne namjene	11.793.831	12.516.111	722.280	6,12%
Ostale usluge	9.560.941	10.252.855	691.914	7,24%
Materijal za zdravstvenu zaštitu	4.457.461	5.057.160	599.699	13,45%
Administrativni materijal	7.110.093	7.706.439	596.346	8,39%
Investiciono održavanje	7.756.535	8.330.535	574.000	7,40%
Ostale naknade	14.107.725	14.597.270	489.545	3,47%
Liječenje van sistema javnih zdravstvenih ustanova u Crnoj Gori	7.200.000	7.600.000	400.000	5,56%
Tekuće održavanje javne infrastrukture	16.902.427	17.264.427	362.000	2,14%
Usluge stručnog usavršavanja	1.817.561	1.982.840	165.279	9,09%
Zakup opreme	368.072	531.972	163.900	44,53%

Do smanjenja potrošnje veće od 100 hiljada došlo je na 18 konta. Iznosi su se prelili na potrošnju po drugim vrstama troškova, uglavnom na neto zarade, ugovore o djelu, službena putovanja i sl.

Primijećeno je smanjenje na kontu Porez na zarade u ukupnom iznosu od preko 12 mil.eur. Takođe, dolazi i do smanjenja na kontima za Doprinose na teret zaposlenog. Postavlja se pitanje zašto se ovi iznosi prelivaju na Neto zarade usljed čega one rastu više od Bruto zarada.

U narednoj tabeli su prikazana konta koja su se smanjila više od 100 hiljada:

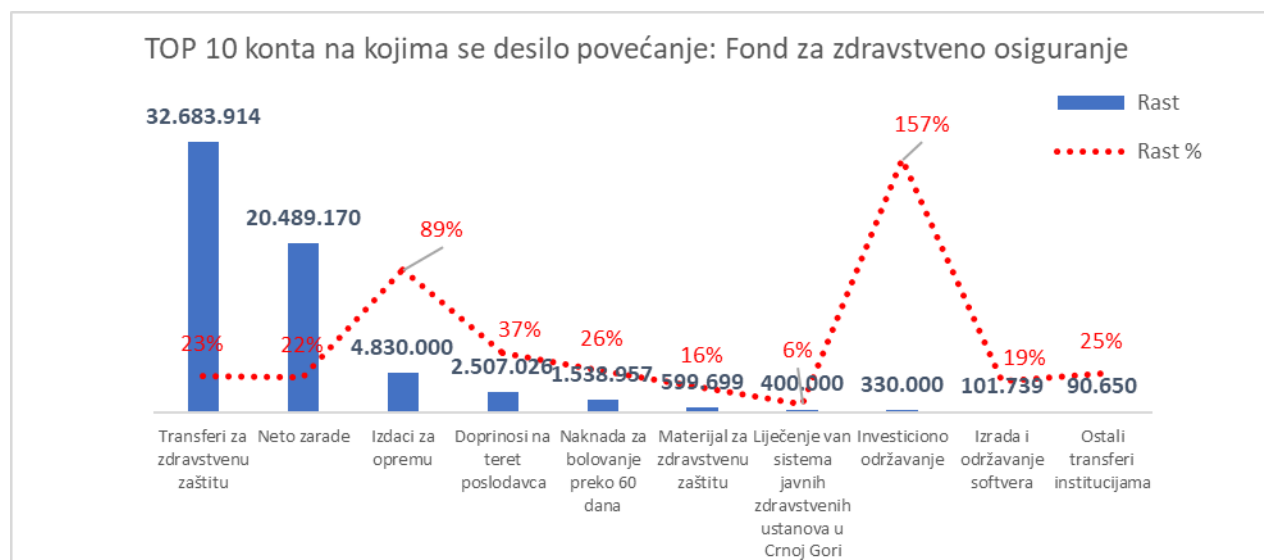
KONTO	rebalans maj	predlog rebalansa sep	rast	rast %
Kamate rezidentima	8.699.496	8.599.496	-100.000	-1,15%
Izrada i održavanje softvera	17.590.338	17.465.137	-125.201	-0,71%
Ostali rashodi za materijal	641.340	461.340	-180.000	-28,07%
Tekuće održavanje građevinskih objekata	4.140.051	3.955.051	-185.000	-4,47%
Tekuće održavanje opreme	6.979.828	6.782.678	-197.150	-2,82%
Zakup objekata	11.320.386	11.122.358	-198.028	-1,75%
Garantovane zarade	1.033.711	813.711	-220.000	-21,28%
Usluge prevoza	1.022.056	774.856	-247.200	-24,19%
Naknada za stanovanje i odvojeni život	2.708.256	2.256.256	-452.000	-16,69%
Doprinosi na teret zaposlenog	79.978.151	79.106.481	-871.669	-1,09%
Bankarske usluge i negativne kursne razlike	7.614.099	6.451.279	-1.162.820	-15,27%
Konsultantske usluge, projekti i studije	28.456.086	27.032.147	-1.423.939	-5,00%
Materijalno obezbjeđenje porodice	12.505.000	11.005.000	-1.500.000	-12,00%
Naknade	13.405.539	11.405.539	-2.000.000	-14,92%
Opštinski prizrez	5.548.927	3.450.853	-2.098.074	-37,81%
Izdaci za građevinske objekte	56.721.742	53.715.291	-3.006.451	-5,30%
Izdaci za lokalnu infrastrukturu	44.098.243	41.077.404	-3.020.839	-6,85%
Porez na zarade	35.149.276	22.700.471	-12.448.804	-35,42%

Analiza predloga rebalansa iz septembra 2022. god. po organizacionim jedinicama (državnim institucijama)

U nastavku je analiza porasta potrošnje za 6 institucija kod kojih se desio najveći rast u apsolutnom iznosu.

Fond za zdravstveno osiguranje

Najveće povećanje troškova evidentirano je kod Fonda za zdravstveno osiguranje ukupno 57 mil.eur (17%)

Najveće povećanje u apsolutnom iznosu su **Transfери za zdravstvenu zaštitu i Neto zarade**, dok je procentualno najviše poraslo Investiciono održavanje.

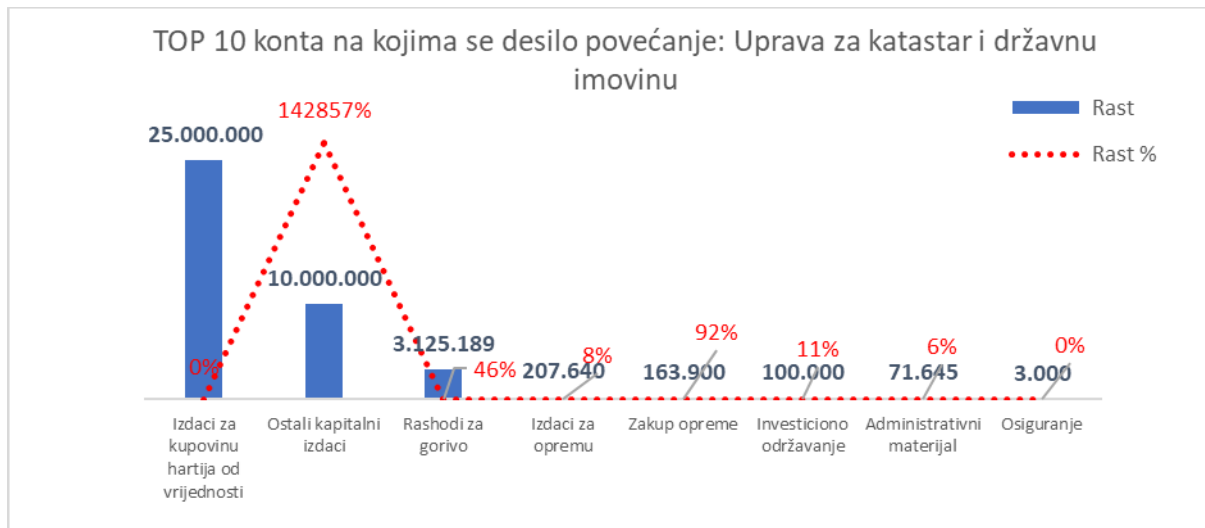
Transfери za zdravstvenu zaštitu odnose se na nedostajuća sredstva za izmirenje obaveza za lijekove prema ZU Montefarm (23.6 mil.eur), transfuzija krvi (100 hilj.eur), tretman medicinskog otpada (100 hilj.eur) i 9,1 mil.eur za nabavku lijekova iz privatnih apoteka.

Neto zarade su porasle za preko 20 miliona eura.

Investiciono održavanje (rast 330 hiljada eur) se odnosi na potrebe unapređenja i poboljšanja potreba zdravstvenih ustanova.

Uprava za katastar i državnu imovinu

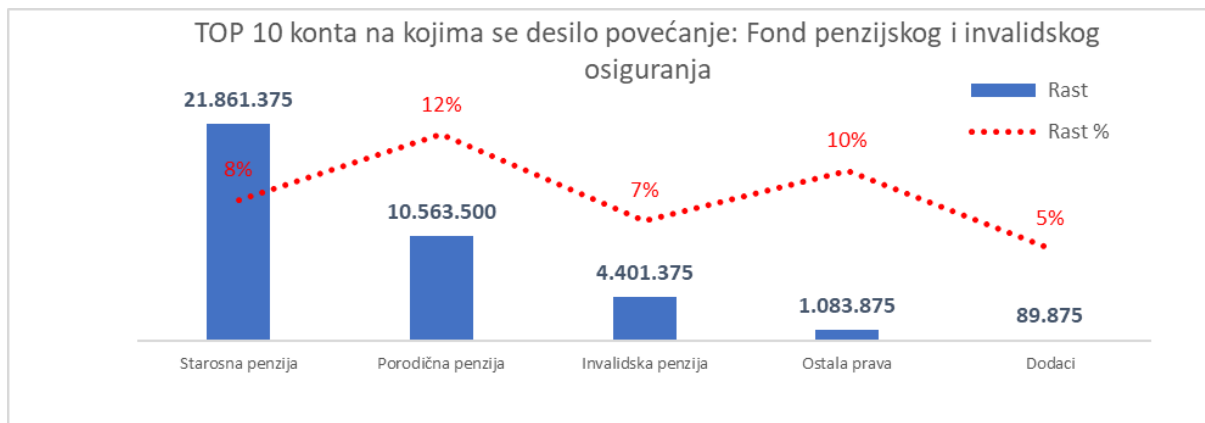
Uprava za katastar i državnu imovinu porasla je za preko 38 miliona eura (111%).

Najveće povećanje u apsolutnom iznosu su Izdaci za kupovinu hartija od vrijednosti i ostali kapitalni izdaci u ukupnom iznosu od 35 mil.eur, a tiču se uvećanja kapitala države u vlasništvu državnih preduzeća.

Fond penzijskog i invalidskog osiguranja

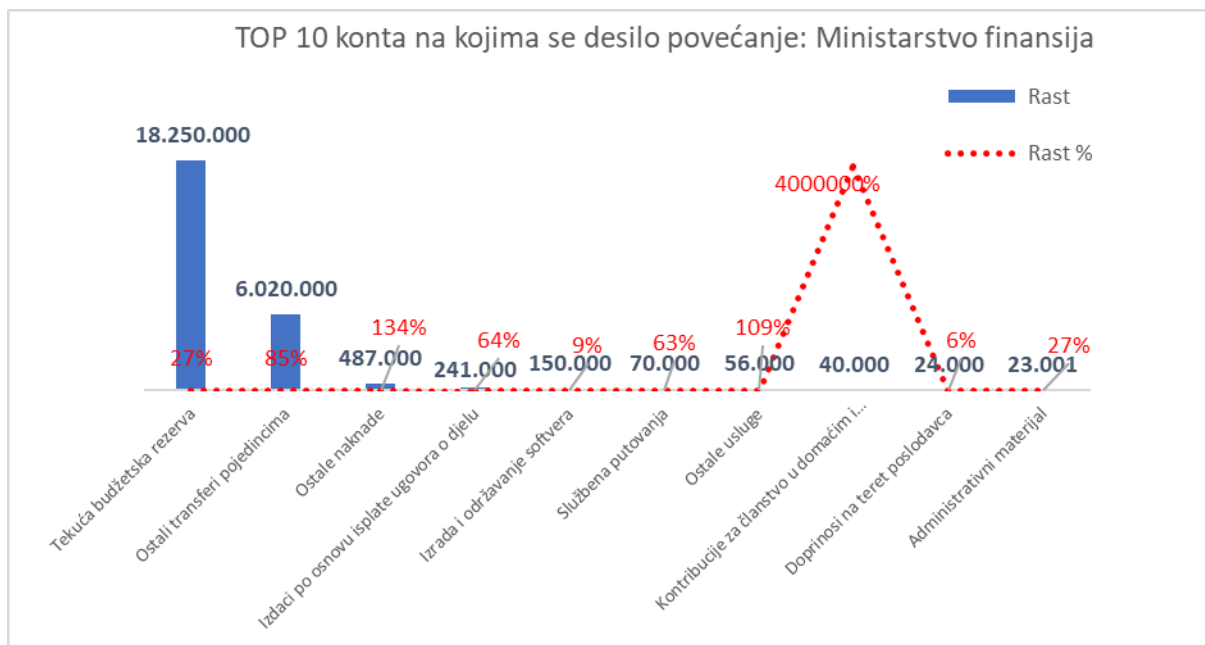
Fond penzijskog i invalidskog osiguranja povećava troškove za 36 mil.eur (7,7%).

U opisu predloga rebalansa sep. 22 se navodi da „*dodatnih 34.92 mil. eur (starosna, porodična i invalidska penzija, dodaci i naknade koje su u minusu 2 mil.) proizilazi iz povećanja najniže penzije u iznosu od 36%, te dodatnih 10% izmjenama zakona u julu 2022. godine, kao i redovnog usklađivanja penzija. U okviru navedenog iznosa opredjeljen je i iznos do 15 mil. eur jednokratnog davanja najugroženijim kategorijama pensionera u cilju ublažavanja efekata snažnog rasta cijena i uticaja na standard života*“. To znači da je 15 miliona eura subvencija planirano da se realizuje u izbornom periodu.

Ministarstvo finansija

U Ministarstvu finansija najveće povećanje se odnosi na budžetsku rezervu, koja iznosi 18 miliona, a u opisu predloga Rebalansa objašnjeno je 9,5 mil. (7 mil. eur odnosi za obezbjeđivanje nedostajućih sredstava za potrebe Fonda za zdravstveno osiguranje, a 2.5 mil. eur za potrebe Ministarstva javne uprave u cilju jačanja bezbjedonosne informatičke infrastrukture). Preostalih 8,7 mil. eur nije navedeno u koje svrhe će se trošiti.

Ostali transferi pojedincima se odnose na nedostajuća sredstva za potrebe implementacije Zakona o ostvarivanju prava na finansijsku podršku licima koja su bila zaposlena u privrednim društvima u sektoru rudarske i metalske industrije.

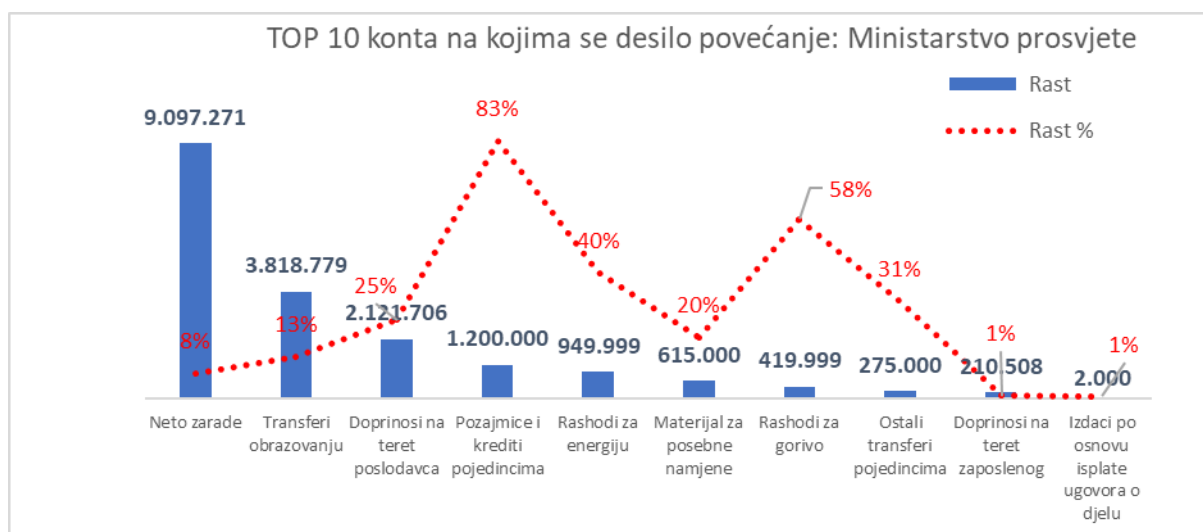
Ostala povećanja izvršena su na osnovu preraspodjele unutar institucije, odnosno sa smanjenjem na kontu **Bankarske usluge i negativne kursne razlike** (oko 1 mil. eur), kao i smanjenjem **Izdataka za građevinske objekte** (oko 30 hiljada).

Sredstva su preusmjerena uglavnom na povećanje troškova ugovora o djelu, službenih putovanja, ostalih naknada i usluga, bez obrazloženja na koji način će se trošiti i to na sledeći način:

Ministarstvo finansija	rebalans maj	Predlog rebalansa sept	rast	rast %
Ostale naknade	363.591	850.591	487.000	134%
Izdaci po osnovu isplate ugovora o djelu	376.656	617.656	241.000	64%
Izrada i održavanje softvera	1.626.913	1.776.913	150.000	9%
Službena putovanja	110.797	180.797	70.000	63%
Ostale usluge	51.558	107.558	56.000	109%

Ministarstvo prosvjete

Ministarstvo prosvjete raste za 10 miliona eura (5%).

Neto zarade su porasle za 9 mil. eur. Analizom strukture bruto zarada, vidimo da se ovaj iznos povećanja najvećim dijelom crpi iz smanjenja Poreza na zarade (6,8 mil. eur)

Ministarstvo prosvjete	rebalans maj	predlog rebalansa sept	rast	rast %
Bruto zarade i doprinosi na teret poslodavca				
Doprinosi na teret poslodavca	8.410.800	10.532.506	2.121.706	25,23%
Doprinosi na teret zaposlenog	22.477.760	22.688.268	210.508	0,94%
Neto zarade	114.072.588	123.169.859	9.097.271	7,97%
Opštinski prirez	1.444.406	398.187	-1.046.219	-72,43%
Porez na zarade	9.912.898	3.062.267	-6.850.631	-69,11%

Transferi u obrazovanju odnose se na **Podršku Univerzitetu Crne Gore u iznosu od 3,56 mil. eur** i za prevoz učenika Osnovne škole „Vladimir Nazor“ 250 hiljada eur.

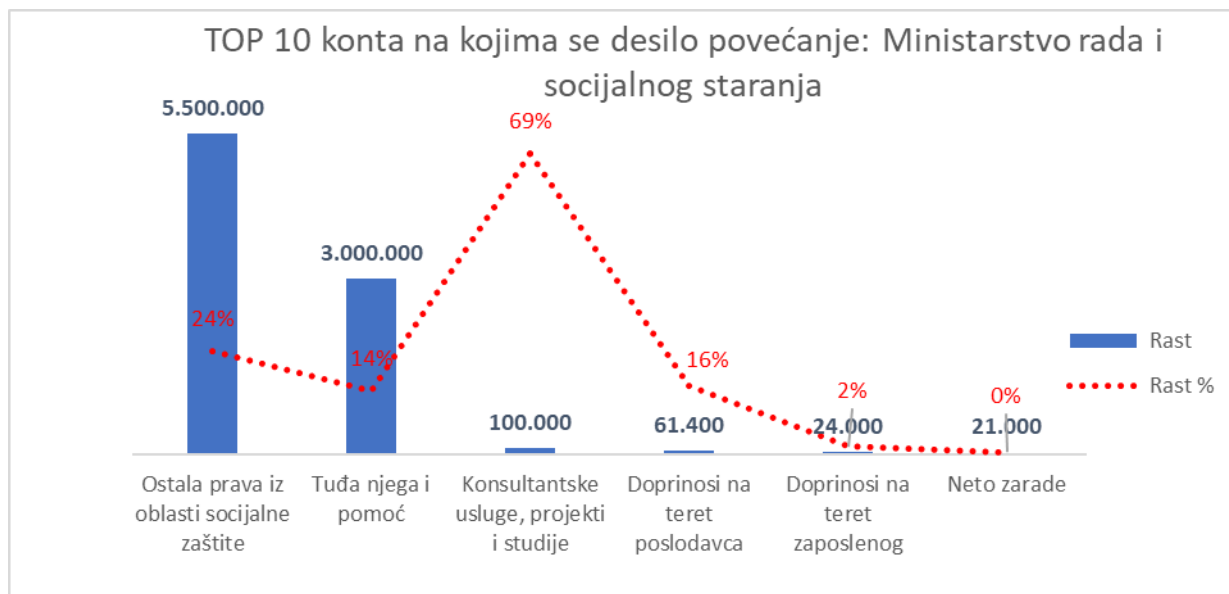
Pozajmice i krediti pojedincima i Ostali transferi pojedincima odnose se na studente, u cilju implementacije posljednjih izmjena Zakona o visokom obrazovanju kojim je predviđeno definisanje minimalnog nivoa studentskog kredita na nivou od najmanje 25% minimalne zarade i visine stipendije za najbolje studente u iznosu ne manjem od 50% minimalne zarade u Crnoj Gori.

Materijal za posebne namjene služi za nabavku besplatnih udžbenika za osnovnu školu.

Troškovi goriva i električne energije su porasli za oko 1,4 mil. eur.

Ministarstvo rada i socijalnog staranja

U Ministarstvu rada i socijalnog staranja ukupno povećanje iznosi 7 miliona eur (6% rasta).

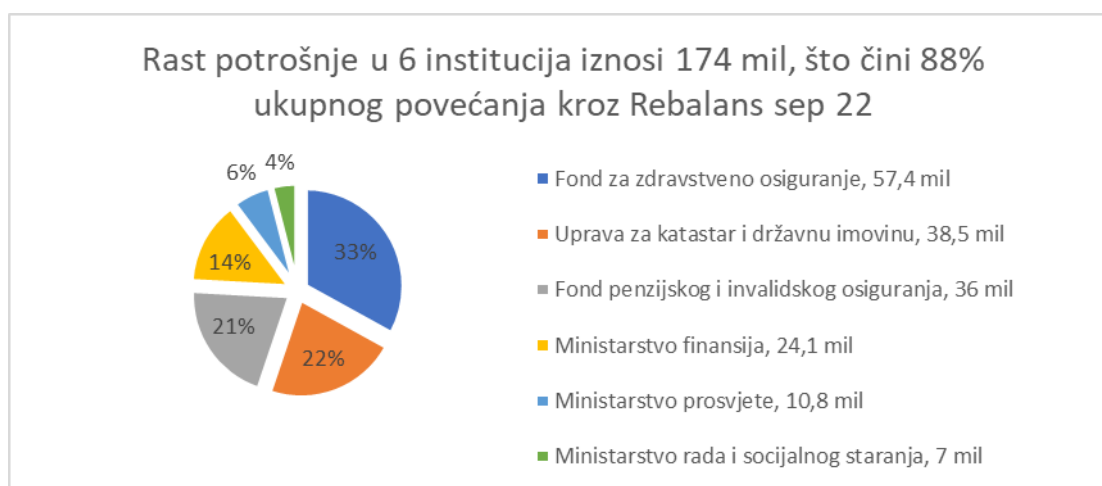
Ostala primanja iz oblasti socijalne zaštite i Tuđa njega i pomoć povećana su za 8,5 mil.eur, pri čemu su opredijeljena dodatna sredstva u iznosu od 7 mil. eura, a 1,5 mil. je preusmjeren sa konta **Materijalno obezbjeđenje porodice**. Nedostajuća sredstva na kontu **Ostala primanja iz oblasti socijalne zaštite** odnose se na isplatu naknada bivših korisnika naknada po osnovu rođenja troje ili više djece.

Sa konta **Ostali transferi institucijama** (u vezi sa aktivnosti Program za mlade) preusmjerena su sredstva u iznosu od 100 hilj. eur na konto **Konsultantske usluge, projekti i studije**, koja će se koristiti za etažnu razradu, priključak vode i struje za JU Dom starih "Nikšić" u Nikšiću, za priključak vode i struje na Vrelima Ribničkim i druge izdatke.

Ovdje je takođe izvršena preraspodjela strukture bruto zarada preusmjeravanjem sredstava sa konta **Porez na zarade** (106 hilj. eur) na **Neto zarade i Doprinos**.

***

Šest prethodno opisanih institucija imaju najveće učešće u rastu potrošnje

Kod ostalih institucija ukupna povećanja su manja od 5 miliona eura (pojedinačno po instituciji) ili se odnose na preraspodjelu unutar organizacione jedinice.

U nastavku je prikazan spisak institucija koje nisu gore opisane, a koje su imale povećanja na pojedinačnim kontima veća od 100.000 eura (ukupno preko 21 mil. eur).

INSTITUCIJA	OPIS KONTA	rast	rast %	Promjena opisana u predlogu rebalansa	komentar
Centar za obuku u sudstvu i državnom tužilaštvu	Usluge stručnog usavršavanja	204.359	155%	Dodatna sredstva za Obuke u sudstvu i državnom tužilaštvu	
Fond rada	Ostalo	400.000	482%	200 hiljada za izmirenje obaveza prema bivšim zaposlenima Kombinata aluminijuma Podgorica, shodno okvirnom Sporazumu o regulisanju međusobnih odnosa po pitanju staža osiguranja sa uvećanim trajanjem. 200 hiljada za izmirenje doprinosa na zarade prema bivšim zaposlenima Montenegro airlines kompanije i dr.	
Ministarstvo ekologije, prostornog planiranja i urbanizma	Neto zarade	161.911	10%		povecano na osnovu preraspodjele unutar institucije
Ministarstvo ekonomskog razvoja i turizma	Subvencije za proizvodnju i pružanje usluga	330.000	5%	sredstva za pokriće neto troška univerzalne poštanske usluge po Zakonu o elektronskim komunikacijama, na izdatku 4181 – Subvencije za proizvodnju i pružanje usluga u iznosu od 330.000,00 €	
	Advokatske, notarske i pravne usluge	1.713.473	284%	Sredstva za izmirivanje obaveza postupaka arbitraže kao i parničnih postupaka na izdatku 4146 – Advokatske, notarske i pravne usluge u iznosu od 1,7 mil. eura.	

INSTITUCIJA	OPIS KONTA	rast	rast %	Promjena opisana u predlogu rebalansa	komentar
Ministarstvo kapitalnih investicija	Ostale naknade	214.000	69%	pomorski saobraćaj, za isplatu naknada članovima Komisije za polaganje ispita za sticanje zvanja i ovlaštenja o posebnoj osposobljenosti članova posade broda i jahti, jer odobrena sredstva nisu bila dovoljna.	
Ministarstvo kulture i medija	Rashodi za energiju	100.001	34%		povećano na osnovu preraspodjele unutar institucije
Ministarstvo nauke i tehnološkog razvoja	Konsultantske usluge, projekti i studije	120.300	10%	za finansiranje rashoda od strane MNTR-a za jednu osobu zaposlenu u ovom ministarstvu, kako bi bila delegirana u Misiju CG pri EU u Briselu; Za dogovorenu participaciju Crne Gore u inicijativi SEEIIST; Finansiranje doktorskih istraživanja)	
Ministarstvo odbrane	Neto zarade	926.000	5%	Rukovođenje i funkcionisanje Vojske Crne Gore, u odnosu na sredstva obezbijeđena za sprovođenje tekućih politika u 2022. godini, opredijeljena su sredstva za Bruto zarade i doprinose na teret poslodavca, za izmirenje obaveza koje su nastale usljed neusklađenosti propisa Uredbe o zaradama lica u službi u Vojsci Crne Gore sa Zakonom o zaradama zaposlenih u javnom sektoru, po izvršenoj procjeni za oko 1900 lica, u iznosu od 1.415.000,00€.	
	Doprinosi na teret poslodavca	903.000	36%	Rukovođenje i funkcionisanje Vojske Crne Gore, u odnosu na sredstva obezbijeđena za sprovođenje tekućih politika u 2022. godini, opredijeljena su sredstva za Bruto zarade i doprinose na teret poslodavca, za izmirenje obaveza koje su nastale usljed neusklađenosti propisa Uredbe o zaradama lica u službi u Vojsci Crne Gore sa Zakonom o zaradama zaposlenih u javnom sektoru, po izvršenoj procjeni za oko 1900 lica, u iznosu od 1.415.000,00€.	kada se saberu elementi bruto zarade ispada povećanje od 1.616.000 eura
	Ostali transferi pojedincima	246.500	21%		povećano na osnovu preraspodjele unutar institucije

INSTITUCIJA	OPIS KONTA	rast	rast %	Promjena opisana u predlogu rebalansa	komentar
Ministarstvo odbrane	Porez na zarade	134.500	12%	Rukovođenje i funkcionisanje Vojske Crne Gore, u odnosu na sredstva obezbijedena za sprovođenje tekućih politika u 2022. godini, opredijeljena su sredstva za Bruto zarade i doprinose na teret poslodavca, za izmirenje obaveza koje su nastale usljed neusklađenosti propisa Uredbe o zaradama lica u službi u Vojsci Crne Gore sa Zakonom o zaradama zaposlenih u javnom sektoru, po izvršenoj procjeni za oko 1900 lica, u iznosu od 1.415.000,00€.	
Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede	Subvencije za proizvodnju i pružanje usluga	1.550.000	5%	za subvencije koje se odnose na nabavku namjenske mehanizacije i nabavke grla u cilju poboljšanja proizvodnje mlijeka 1,2 mil +Podrška opštim uslugama u poljoprivredi, opredjeljena su dodatna sredstva za subvencije za razvoj proizvodnje pilećeg mesa u iznosu od 0.35 mil. eur.	
	Ostali transferi pojedincima	1.949.000	46%	za obezbjeđenje isplate staračkih naknada, uvećanih usljed primjene Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju od 01. septembra i retroaktivnog usklađivanja sa najnižom penzijom za cijelu 2022. godinu	
Ministarstvo unutrašnjih poslova	Neto zarade	152.000	0%	Navedena sredstva su izmijenjena u okviru izdataka: 411- bruto zarade i doprinosi na teret poslodavca, shodno procjeni potrebnih sredstava za isplatu bruto zarada do kraja tekuće godine	
	Materijal za posebne namjene	130.000	3%	za potrebe nabavke ID dokumenata	
	Administrativni materijal	503.000	27%	za potrebe nabavljanja dijelova uniformi zbog isteka roka trajanja, nabavka novih dijelova osnovne uniforme kojima je istekao vijek trajanja, nabavka uniforme za novozaposlene službenike, nabavka odijela za službenike koji vrše obezbjeđenje ličnosti i objekata, specijalne uniforme za potrebe drugih jedinica, nabavka oznaka za uniforme i slično kao i za sitan inventar i opremu za opremanje Centra za obuku Sektora Policije posebne namjene	

INSTITUCIJA	OPIS KONTA	rast	rast %	Promjena opisana u predlogu rebalansa	komentar
	Službena putovanja	218.000	24%	za potrebe pratnje šticećenih ličnosti, obezbjeđenje skupova I manifestacija, za tekuće obaveze plaćanja avio karata po osnovu zaključenog ugovora, kao I obaveze po ostalim nalogima za službena putovanja	
Nacionalna turistička organizacija Crne Gore	Ostale usluge	566.926	190%	za medijske usluge i promotivne aktivnosti.	
Služba Predsjednika Crne Gore	Službena putovanja	383.890	1085%	sredstva su obezbijeđena za izmirenje nastalih obaveza značajnim dijelom zbog nemogućnosti korišćenja Vladinog aviona u prethodnom periodu koji nije bio u funkciji, te potrebe obezbjeđivanja alternativnog prevoza u znatno skupljoj režiji	
Sudski savjet	Neto zarade	265.383	2%	Sredstva su uvećana jer je u prethodnom periodu došlo do realizacije potpisanog Sporazuma o rješenju kolektivnog spora po osnovu neisplaćenih naknada u sudovima i tužilaštvima za period od 01.06.2021. godine do 31.12.2021. godine, br.1-4912/21, dana 28. 01. 2022. godine.	
Tužilački savjet	Neto zarade	316.922	6%	Sredstva su uvećana jer je u prethodnom periodu došlo do realizacije potpisanog Sporazuma o rješenju kolektivnog spora po osnovu neisplaćenih naknada u sudovima i tužilaštvima za period od 01.06.2021. godine do 31.12.2021. godine, br.1-4912/21, dana 28. 01. 2022. godine	
Uprava javnih radova	Ostalo	1.611.360	77%		
Uprava prihoda i carina	Neto zarade	298.000	3%		povećano na osnovu preraspodjele unutar institucije
	Ostale usluge	150.000	40%	nedostajuća sredstva za sigurno skladištenje zaplijenjenih duvanskih proizvoda na teritoriji Slobodne zone "Luka Bar"	
Uprava za izvršenje krivičnih sankcija	Doprinosi na teret poslodavca	300.500	45%		
	Izdaci po osnovu isplate ugovora o djelu	120.000	27%		

INSTITUCIJA	OPIS KONTA	rast	rast %	Promjena opisana u predlogu rebalansa	komentar
Uprava za saobraćaj	Ostalo	525.000	5%		
	Konsultantske usluge, projekti i studije	501.496	16%		
Uprava za statistiku	Izdaci po osnovu isplate ugovora o djelu	1.137.080	45%	nedostajuća sredstva za aktivnost popis stanovništva, uslovljena su rastom minimalne cijene rada, prosječne zarade u Crnoj Gori i stope inflacije.	
Uprava za željeznice	Tekuće održavanje javne infrastrukture	436.000	7%	za izmirenje ugovorenih kreditnih obaveza zaključenih između Željezničkog prevoza i Željezničke infrastrukture i međunarodnih kreditora.	
	Subvencije za proizvodnju i pružanje usluga	436.000	7%	za izmirenje ugovorenih kreditnih obaveza zaključenih između Željezničkog prevoza i Željezničke infrastrukture i međunarodnih kreditora.	
Zavod za zapošljavanje	Naknade nezaposlenim licima	1.000.000	4%	za isplatu novčane naknade nezaposlenim licima u skladu sa važećim propisima koji regulišu ovo pravo	
	Ostale subvencije	3.000.000	30%	Subvencije poslodavcima koji zaposle lice sa invaliditetom, u odnosu na sredstva obezbijeđena za sprovođenje tekućih politika u 2022, opredijeljena su dodatna sredstva u iznosu od 3.000.000,00€	
	Ostali transferi pojedincima	300.000	6%	za realizaciju Programa grantova za samozapošljavanje	

Analiza predloga rebalansa sep. 22 po vrsti izdatka (po kontima)

VRSTA IZDATKA	Rast
Kapitalni izdaci	41.839.490
Pozajmice i krediti	1.200.000
Rezerve	18.250.000
Tekući izdaci	38.314.279
Bruto zarade i doprinosi na teret poslodavca	22.562.933
Kamate	-100.000
Ostala lična primanja	101.232
Ostali izdaci	3.937.835
Rashodi za materijal	6.368.239
Rashodi za tekuće održavanje	-20.150
Rashodi za usluge	337.318
Renta	-34.128
Subvencije	5.161.000
Transferi institucijama, pojedincima, nevladinom i javnom sektoru	45.440.706
Ostali transferi	20.000
Transferi institucijama, pojedincima, nevladinom i	45.420.706
Transferi za socijalnu zaštitu	46.290.111
Ostala prava iz oblasti zdravstvene zaštite	479.947
Ostala prava iz zdravstvenog osiguranja	1.610.164
Prava iz oblasti penzijskog i invalidskog osiguranja	36.000.000
Prava iz oblasti socijalne zaštite	7.000.000
Sredstva za tehnološke viškove	1.200.000
TOTAL	191.334.585

Tekuća budžetska rezerva

Kao što je prethodno objašnjeno, u Ministarstvu finansija najveće povećanje se odnosi na budžetsku rezervu, koja iznosi 18 miliona, a u opisu predloga Rebalansa objašnjeno je 9,5 miliona (7 mil. eur odnosi se na obezbijedivanje nedostajućih sredstava za potrebe Fonda za zdravstveno osiguranje, a 2.5 mil. eur za potrebe Ministarstva javne uprave u cilju jačanja bezbijedonosne informatičke infrastrukture). **Preostalih 8,7 mil. eur nije navedeno u koje svrhe će se trošiti.**

Tekući izdaci

Pojedinačno najveći rast troškova je kod zarada. Struktura Bruto zarada je prikazana u tabeli.

Bruto zarade i doprinosi na teret poslodavca	rebalans maj 22 Iznos	predlog rebalansa sep. 22 Iznos	predlog rebalansa sep. 22 rast	predlog rebalansa sep. 22 rast %
Doprinosi na teret poslodavca	36.662.155	42.532.100	5.869.945	16,01%
Doprinosi na teret zaposlenog	79.978.151	79.106.481	-871.669	-1,09%
Neto zarade	380.347.348	412.458.883	32.111.535	8,44%
Opštinski prirez	5.548.927	3.450.853	-2.098.074	-37,81%
Porez na zarade	35.149.276	22.700.471	-12.448.804	-35,42%
UKUPNO	537.685.857	560.248.790	22.562.933	4,20%

Nejasno je zašto se konta Porez na zarade, Opštinski prirez i Doprinosi na teret zaposlenog smanjuju, kada su efekti Evrope Sad trebali da budu uključeni u prethodnu verziju rebalansa. Smanjenja na ovim kontima se prelivaju na Neto zarade usljed čega one rastu više od Bruto zarada.

Neto zarade

Kod ukupno 22 od 87 institucija došlo je do povećanja troškova neto zarada u ukupnom iznosu od 32 miliona eur.

Neto zarade su porasle najviše kod Fonda za zdravstveno osiguranje i Ministarstva prosvjete, a u opisu predloga rebalansa se navodi da se radi o nedostajućim sredstvima za isplatu redovnih zarada, uslovljenu fiskalnim opterećenjem nastalog primjenom Zakona o zaradama zaposlenih u javnom sektoru počev od 01.07.2022. godine, **što ukupno iznosi 29,5 mil eur.** U Ministarstvu odbrane su **neto zarade porasle za 926 hiljada** kako bi se izmirile obaveze koje su nastale usljed neusklađenosti propisa Uredbe o zaradama lica u službi u Vojski Crne Gore sa Zakonom o zaradama zaposlenih u javnom sektoru. Kod Tužilačkog i Sudskog savjeta se navodi da su sredstva uvećana jer je u prethodnom periodu došlo do realizacije potpisanog Sporazuma o rješenju kolektivnog spora po osnovu neisplaćenih naknada u sudovima i tužilaštvima za period od 01.06.2021. godine do 31.12.2021. godine, br.1-4912/21, dana 28. 01. 2022. godine, **što ukupno iznosi 580 hilj. eura.** Preostali milion eura povećanja neto zarada je nastao usljed izmirenja obaveza po prestanku mandata, nedostajućih sredstava koja nisu objašnjenja ili preraspodjelom troškova unutar organizacione jedinice.

U nastavku su prikazane 2 tabele sa rastom Neto zarada u apsolutnom i procentualnom iznosu po institucijama.

U prvoj tabeli su date institucije koje su konstatovale nedostajuća sredstva kroz rebalans i dale opis razloga za povećanje.

Spisak institucija kod kojih su povećane neto zarade i koje su evidentirale nedostajuća sredstva kroz rebalans:

INSTITUCIJA	rast	rast %	opis
Fond za zdravstveno osiguranje	20.489.170	22%	Nedostajuća sredstva za redovne isplate kao i za nedostajuća sredstva uslovljena fiskalnim opterećenjem nastalog primjenom Zakona o zaradama zaposlenih u javnom sektoru počev od 01.07.2022. godine
Ministarstvo prosvjete	9.097.271	8%	nedostajuća sredstva
Ministarstvo odbrane	926.000	5%	Rukovođenje i funkcionisanje Vojske Crne Gore, u odnosu na sredstva obezbijeđena za sprovođenje tekućih politika u 2022. godini, opredijeljena su sredstva za Bruto zarade i doprinose na teret poslodavca, za izmirenje obaveza koje su nastale usljed neusklađenosti propisa Uredbe o zaradama lica u službi u Vojsci Crne Gore sa Zakonom o zaradama zaposlenih u javnom sektoru, po izvršenoj procjeni za oko 1900 lica, u iznosu od 1.415.000,00€.
Tužilački savjet	316.922	6%	Sredstva su uvećana jer je u prethodnom periodu došlo do realizacije potpisanog Sporazum o rješenju kolektivnog spora po osnovu neisplaćenih naknada u sudovima i tužilaštvima za period od 01.06.2021. godine do 31.12.2021. godine, br.1-4912/21, dana 28. 01. 2022. godine
Sudski savjet	265.383	2%	Sredstva su uvećana jer je u prethodnom periodu došlo do realizacije potpisanog Sporazuma o rješenju kolektivnog spora po osnovu neisplaćenih naknada u sudovima i tužilaštvima za period od 01.06.2021. godine do 31.12.2021. godine, br.1-4912/21, dana 28. 01. 2022. godine.
Ministarstvo unutrašnjih poslova	152.000	0%	Navedena sredstva su izmijenjena u okviru izdataka: 411- bruto zarade i doprinosi na teret poslodavca, shodno procjeni potrebnih sredstava za isplatu bruto zarada do kraja tekuće godine
Zaštitnik imovinsko-pravnih interesa Crne Gore	91.247	23%	nedostajuća sredstva za isplatu
Ministarstvo ljudskih i manjinskih prava	77.555	47%	nedostajuća sredstva za redovnu isplatu zarada i izmirenje obaveza za naknade po prestanku mandata visokog rukovodnog kadra

Nacionalna turistička organizacija Crne Gore	29.653	13%	za isplatu naknade za bivšeg zaposlenog po prestanku mandata u iznosu od 48.682,50
Zavod za socijalnu i dječiju zaštitu	19.138	15%	nedostajuća sredstva za isplatu bruto zarada do kraja tekuće godine
Centar za obuku u sudstvu i državnom tužilaštvu	13.316	10%	
Uprava za željeznice	12.971	12%	korišćenje prava na naknadu po prestanku funkcije službenika Uprave.
Uprava za izvršenje krivičnih sankcija	10.000	0%	
Regionalni ronilački centar za podvodno deminiranje i obuku ronilaca	3.259	2%	za potrebe nedostajućih sredstava za bruto zarade

U drugoj tabeli su date institucije koje nisu konstatovale nedostajuća sredstva kroz predlog rebalansa već su do povećanja neto zarada došle preraspodjelom unutar organizacione jedinice.

Porast Neto zarada na osnovu preraspodjele troškova unutar organizacione jedinice				
INSTITUCIJA	RABALANS MAJ	PREDL. REBALANSA SEPT.	rast	rast %
Uprava prihoda i carina	9.155.036	9.453.036	298.000	3%
Ministarstvo ekologije, prostornog planiranja i urbanizma	1.684.313	1.846.223	161.911	10%
Uprava za šume	2.293.567	2.393.567	100.000	4%
Ministarstvo evropskih poslova	324.066	358.066	34.000	10%
Generalni sekretarijat Vlade Crne Gore	1.546.844	1.578.844	32.000	2%
Ministarstvo rada i socijalnog staranja	6.243.081	6.264.081	21.000	0%
Ministarstvo zdravlja	708.343	723.343	15.000	2%
Agencija za zaštitu ličnih podataka i slobodan pristup informacijama	347.406	359.406	12.000	3%

Ostali tekući izdaci

Struktura ostalih tekućih izdataka prikazana je u tabeli

	rebalans maj 22	predl.rebalansa sep. 22	predl.rebalansa sep. 22	predl.rebalansa sep. 22
Ostali izdaci	Iznos	Iznos	rast	rast %
Izdaci po osnovu isplate ugovora o djelu	12.870.717	14.734.957	1.864.240	14,48%
Izdaci po osnovu troškova sudskih postupaka	1.866.855	1.873.082	6.227	0,33%
Izrada i održavanje softvera	17.590.338	17.465.137	-125.201	-0,71%
Kazne	9.736	9.736	0	0,00%
Komunalne naknade	4.308.598	4.328.517	19.919	0,46%
Kontribucije za članstvo u domaćim i međunarodnim organizacijama	5.316.857	5.344.857	28.000	0,53%
Osiguranje	2.956.572	2.957.062	490	0,02%
Ostalo	15.988.920	18.132.880	2.143.960	13,41%
Takse	24.937	25.137	200	0,80%
UKUPNO	60.933.529	64.871.365	3.937.835	6,46%

Stavka **Ostalo** odnosi se na budžet Uprave javnih radova u iznosu od **1,6 mil. eur** (Putni pravac Monte Rose, Rekonstrukcija puta Gusinje – Grebaje i Ski centar "Kolašin ") i Uprave za saobraćaj (Autoput Bar-Boljare)

Ugovori o djelu

Izdaci po osnovu ugovora o djelu porasli su za 1,8 miliona eura. Najveće učešće ima Uprava za statistiku 1,1 mil. eur (oko 60%) a u opisu predloga Rebalansa se navodi da se ovo povećanje odnosi na nedostajuća sredstva za Popis stanovništva, a uslovljeno je rastom minimalne cijene rada, prosječne zarade u Crnoj Gori i stope inflacije. Kod Ministarstva, izdaci po osnovu ugovora o djelu rastu 64% i iznose 241 hilj. eura, a nadomješteni su iz preraspodjele troškova unutar organizacione jedinice.

U tabeli su prikazani podaci o rastu izdataka po osnovu ugovora o djelu po institucijama

INSTITUCIJA	rast	rast %	opis
Uprava za statistiku	1.137.080	45%	Nedostajuća sredstva za aktivnost Popis stanovništva, uslovljeno je rastom minimalne cijene rada, prosječne zarade u Crnoj Gori i stope inflacije.
Ministarstvo finansija	241.000	64%	
Uprava za izvršenje krivičnih sankcija	120.000	27%	
Ministarstvo ekologije, prostornog planiranja i urbanizma	73.141	31%	

Ministarstvo odbrane	52.100	36%	
Ministarstvo kapitalnih investicija	50.000	16%	
Služba Predsjednika Crne Gore	50.000	183%	
Ministarstvo unutrašnjih poslova	40.000	8%	
Ministarstvo nauke i tehnološkog razvoja	21.624	220%	Podrška razvoju inovacione djelatnosti kroz nove konkurse za potrebe redovnog izmirivanja već preuzetih obaveza
Kabinet Predsjednika Vlade	16.395	32%	
Generalni sekretarijat Vlade Crne Gore	15.000	8%	
Ministarstvo vanjskih poslova	10.000	1%	
Uprava za saobraćaj	10.000	263%	
Uprava za saradnju sa dijasporom - iseljenicima	10.000	34%	
Ministarstvo ljudskih i manjinskih prava	7.000	45%	
Ministarstvo javne uprave	5.000	4%	
Ministarstvo prosvjete	2.000	1%	
Centar za alternativno rješavanje sporova	1.500	73%	opredijeljena su sredstva za sprovođenje postupaka medijacije
Centar za obuku u sudstvu i državnom tužilaštvu	1.200	9%	
Zaštitnik imovinsko-pravnih interesa Crne Gore	1.000	5%	nedostajuća sredstva za isplatu

Rashodi za material

Struktura rashoda za materijal prikazana je u tabeli:

Rashodi za materijal	rebalans maj 22	rebalans sep. 22	rebalans sep. 22	rebalans sep. 22
	Iznos	Iznos	rast	rast %
Administrativni materijal	7.110.093	7.706.439	596.346	8,39%
Materijal za posebne namjene	11.793.831	12.516.111	722.280	6,12%
Materijal za zdravstvenu zaštitu	4.457.461	5.057.160	599.699	13,45%
Ostali rashodi za materijal	641.340	461.340	-180.000	-28,07%
Rashodi za energiju	8.097.057	9.171.257	1.074.200	13,27%
Rashodi za gorivo	9.714.505	13.270.219	3.555.713	36,60%
UKUPNO	41.814.288	48.182.527	6.368.239	15,23%

Administrativni materijal raste za oko 500 hiljada zbog zamjene uniformi (MUP), a Materijal za posebne namjene odnosi se najvećim dijelom na nabavku novih udžbenika oko 0,6 mil. eura (Ministarstvo prosvjete) i oko 0,1 mil. eura za potrebe nabavke ID dokumenata (MUP).

Najveći porast troškova na ovoj stavci odnosi se na troškove goriva i energije u iznosu od oko 4,5 mil. eura.

Rashodi za usluge

Struktura rashoda za usluge prikazana je u tabeli:

Rashodi za usluge	rebalans maj 22	Predl.rebalansa sep. 22	Predl.rebalansa sep. 22	Predl.rebalansa sep. 22
	Iznos	Iznos	rast	rast %
Advokatske, notarske i pravne usluge	6.979.722	8.270.444	1.290.722	18,49%
Bankarske usluge i negativne kursne razlike	7.614.099	6.451.279	-1.162.820	-15,27%
Komunikacione usluge	5.356.273	5.404.207	47.934	0,89%
Konsultantske usluge, projekti i studije	28.456.086	27.032.147	-1.423.939	-5,00%
Ostale usluge	9.560.941	10.252.855	691.914	7,24%
Reprezentacija	532.270	604.248	71.978	13,52%
Službena putovanja	4.422.501	5.325.951	903.451	20,43%
Usluge prevoza	1.022.056	774.856	-247.200	-24,19%
Usluge stručnog usavršavanja	1.817.561	1.982.840	165.279	9,09%
UKUPNO	65.761.507	66.098.825	337.319	0,51%

Kod rashoda za usluge dolazi do smanjenja na kontu Bankarske usluge i negativne kursne razlike i na kontu Konsultantske usluge, projekti i studije u ukupnom iznosu od 2,5 mil. eura.

Najveće povećanje je za Advokatske, notarske i pravne usluge 1,3 mil. eura.

Službena putovanja po institucijama

INSTITUCIJA	RAST
Služba Predsjednika Crne Gore	383.890
Ministarstvo unutrašnjih poslova	218.000
Ministarstvo finansija	70.000
Uprava za statistiku	69.790
Skupština Crne Gore	23.100
Nacionalna turistička organizacija Crne Gore	22.672
Agencija za zaštitu konkurencije	20.000
Ministarstvo ekologije, prostornog planiranja i urbanizma	20.000
Ministarstvo odbrane	20.000
Ministarstvo javne uprave	15.000
Ministarstvo zdravlja	10.000
Ministarstvo nauke i tehnološkog razvoja	9.999
Ministarstvo kapitalnih investicija	4.000
Centar za obuku u sudstvu i državnom tužilaštvu	4.000
Ministarstvo kulture i medija	3.700
Uprava za izvršenje krivičnih sankcija	2.500
Nacionalna komisija za istraživanje nesreća i ozbiljnih nezgoda vazduhoplova, vanrednih događaja koji ugrožavaju bezbjednost željezničkog saobraćaja i pomorskih nezgoda i nesreća	2.000
Uprava za saobraćaj	2.000
Agencija za zaštitu ličnih podataka i slobodan pristup informacijama	1.800
Uprava javnih radova	1.000

Služba Predsjednika Crne Gore je najviše povećala izdatke za službena putovanja. U opisu predloga Rebalansa se navodi da su sredstva obezbijeđena za izmirenje nastalih obaveza značajnim dijelom zbog nemogućnosti korišćenja Vladinog avionu u prethodnom periodu koji nije bio u funkciji, te potrebe obezbijeđivanja alternativnog prevoza u znatno skupljoj režiji.

Kod Ministarstva unutrašnjih poslova troškovi službenih putovanja su opredijeljeni za potrebe pratnje šticećenih ličnosti, obezbjeđenje skupova i manifestacija, za tekuće obaveze plaćanja avio karata po osnovu zaključenog ugovora, kao i obaveze po ostalim nalogima za službena putovanja.

Uprava za statistiku povećanje službenih putovanja planira zbog Popisa.

Kod ostalih institucija navedeni rast troškova uglavnom je pokriven preraspodjelom unutar organizacione jedinice.

Usluge stručnog usavršavanja

Usluge stručnog usavršavanja najvećim dijelom rastu kod Centra za obuku u sudstvu i državnom tužilaštvu zbog obuka, za šta je opredijeljeno 204 hiljade eura.

Napomena: kod nekih organizacionih jedinica su na ovim vrstama izdataka evidentirana smanjenja.

Ostale usluge

Struktura ostalih usluga po institucijama

INSTITUCIJA	rast	rast %
Nacionalna turistička organizacija Crne Gore	566.926	190%
Uprava prihoda i carina	150.000	40%
Služba Predsjednika Crne Gore	60.000	112%
Uprava za statistiku	56.319	38%
Ministarstvo finansija	56.000	109%
Ministarstvo nauke i tehnološkog razvoja	50.000	275%
Ministarstvo unutrašnjih poslova	50.000	4%
Ministarstvo kulture i medija	7.753	1%
Uprava za šume	6.000	130%
Uprava za saobraćaj	3.000	6%
Uprava javnih radova	2.000	11%
Ministarstvo kapitalnih investicija	1.000	0%
Agencija za zaštitu ličnih podataka i slobodan pristup informacijama	500	46%
Ministarstvo prosvjete	-1.000	0%
Ministarstvo ekonomskog razvoja i turizma	-20.000	-5%
Ministarstvo javne uprave	-23.000	-5%
Ministarstvo ekologije, prostornog planiranja i urbanizma	-36.896	-8%
Ministarstvo odbrane	-236.688	-16%

Ostale usluge najviše rastu kod Nacionalne turističke organizacije Crne Gore i odnose se na medijske usluge i promotivne aktivnosti (566 hilj.eur) i kod Uprave prihoda i carina za nedostajuća sredstva za sigurno skladištenje zaplijenjenih duvanskih proizvoda na teritoriji Slobodne zone "Luka Bar" (150 hiljada eura)

Subvencije

Struktura subvencija po institucijama

INSTITUCIJA	rast	rast %	opis
Ministarstvo ekonomskog razvoja i turizma	330.000	5%	Sredstva za pokriće neto troška univerzalne poštanske usluge po Zakonu o elektronskim komunikacijama, na izdatku 4181 – Subvencije za proizvodnju i pružanje usluga u iznosu od 330.000,00 €
Ministarstvo kapitalnih investicija	-100.000	-6%	
Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede	1.550.000	5%	Za subvencije koje se odnose na nabavku namjenske mehanizacije i nabavke grla u cilju poboljšanja proizvodnje mlijeka 1,2 mil. Eur. Za podršku opštim uslugama u poljoprivredi, opredijeljena su dodatna sredstva za subvencije za razvoj proizvodnje pilećeg mesa u iznosu od 0.35 mil. Eur.
Uprava za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove	-55.000	-3%	Umanjene opredjeljeno je za potrebe objedinjenih javnih nabavki u okviru budžeta Uprave za katastar i državnu imovinu.
Uprava za željeznice	436.000	7%	Za izmirenje ugovorenih kreditnih obaveza zaključenih između Željezničkog prevoza i Željezničke infrastrukture i međunarodnih kreditora.
Zavod za zapošljavanje	3.000.000	30%	Subvencije poslodavcima koji zaposle lice sa invaliditetom, u odnosu na sredstva obezbijeđena za sprovođenje tekućih politika u 2022. godini, opredijeljena su dodatna sredstva u iznosu od 3.000.000,00€

Transferi institucijama, pojedincima, nevladinom i javnom sektoru

Struktura izdatka Transferi institucijama, pojedincima, nevladinom i javnom sektoru, koji iznosi 45 mil. eur, je prikazana u nastavku:

Transferi institucijama, pojedincima, nevladinom i javnom sektoru	rast
Ostali transferi	20.000
Ostali transferi institucijama	46.513
Ostali transferi pojedincima	8.791.500
Transferi institucijama kulture i sporta	50.000
Transferi nevladinim organizacijama	10.000
Transferi obrazovanju	3.818.779
Transferi za jednokratne socijalne pomoći	20.000
Transferi za zdravstvenu zaštitu	32.683.914

Ostali transferi pojedincima

Na izdatku **Ostali transferi pojedincima** najveći rast ima **Ministarstvo finansija u iznosu od 6 mil. eura** za nedostajuća sredstva za potrebe implementacije Zakona o ostvarivanju prava na finansijsku podršku licima koja su bila zaposlena u privrednim društvima u sektoru rudarske i metalske industrije i **Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede** za obezbjeđenje isplate staračkih naknada, uvećanih usljed primjene Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju od 01. septembra i retroaktivnog usklađivanja sa najnižom penzijom za cijelu 2022. godinu **u iznosu od 1,9 mil eura. Ministarstvo prosvjete je opredijelilo 275 hilj. eura** u cilju implementacije posljednjih izmjena Zakona o visokom obrazovanju kojim je predviđeno definisanje minimalnog nivoa studentskog kredita na nivou od najmanje 25% minimalne zarade i visine stipendije za najbolje studente u iznosu ne manjem od 50% minimalne zarade u Crnoj Gori. Kod **Ministarstva odbrane 246 hilj. eura** je povećanje izdatka za ostale transfere (21%), koje je obezbjeđeno preraspodjelom unutar organizacione jedinice, ali nije opisana svrha.

Transferi obrazovanju

Transferi obrazovanju su kod Ministarstva prosvjete i odnose se na podršku Univerzitetu Crne Gore (za isplatu zarada iz prethodnog perioda) u iznosu od **3,56 mil. eur** i za prevoz učenika Osnovne škole „Vladimir Nazor“ **250 hilj. eura.**

Transferi za zdravstvenu zaštitu

Što se tiče analize porasta planiranih troškova po vrsti izdatka, najveći rast u apsolutnom iznosu je kod **Transfera za zdravstvenu zaštitu**, 32.683.914 mil. eur, što predstavlja 23% povećanja. Ovo je ujedno i najveći trošak Fonda za zdravstveno osiguranje.

Transferi za zdravstvenu zaštitu odnose se na nedostajuća sredstva za izmirenje obaveza za lijekove prema ZU Montefarmu (23.6 mil.eur), transfuzija krvi (100 hilj.eur), tretman medicinskog otpada (100 hilj.eur) i 9,1 mil.eur za nabavku lijekova iz privatnih apoteka.

Transferi za socijalnu zaštitu

Struktura izdatka Transferi za socijalnu zaštitu, koji iznosi 46 mil. eur, je prikazana u nastavku

Transferi za socijalnu zaštitu	rast
Ostala prava iz oblasti zdravstvene zaštite	479.947
Liječenje van Crne Gore	79.947
Liječenje van sistema javnih zdravstvenih ustanova u Crnoj Gori	400.000
Ostala prava iz zdravstvenog osiguranja	1.610.164
Naknada za bolovanje preko 60 dana	1.538.957
Naknada za putne troškove osiguranika	71.208
Prava iz oblasti penzijskog i invalidskog osiguranja	36.000.000
Prava iz oblasti socijalne zaštite	7.000.000
Sredstva za tehnološke viškove	1.200.000

Prava iz oblasti penzijskog i invalidskog osiguranja

Ova klasa konta opisana je u dijelu analize po institucijama u okviru Fonda penzijskog i invalidskog osiguranja. Povećanje u iznosu od 36 hilj. eura se u opisu predloga Rebalansa pravda *povećanjem najniže penzije u iznosu od 36%, te dodatnih 10% izmjenama zakona u julu 2022. godine, kao i redovnog usklađivanja penzija*. U okviru navedenog iznosa opredijeljen je iznos do 15 mil. eura *jednokratnog davanja najugroženijim kategorijama penzionera u cilju ublažavanja efekata snažnog rasta cijena i uticaja na standard života*“. To znači da je 15 miliona eura subvencija planirano da se realizuje u izbornom periodu.

Prava iz oblasti penzijskog i invalidskog osiguranja	Rebalans maj 22	Predlog rebalansa sep. 22	Rast	rast %
Dodaci	1.725.978	1.815.853	89.875	5,21%
Invalidska penzija	65.292.009	69.693.384	4.401.375	6,74%
Ostala prava	11.279.081	12.362.956	1.083.875	9,61%
Porodična penzija	90.755.351	101.318.851	10.563.500	11,64%
Starosna penzija	275.923.098	297.784.473	21.861.375	7,92%
Naknade	13.405.539	11.405.539	-2.000.000	-14,92%
Doprinosi za zdravstvenu zaštitu penzionera	668.551	668.551	0	0,00%
ukupno	459.049.606	495.049.606	36.000.000	7,84%

Prava iz oblasti socijalne zaštite

Rast izdatka Prava iz oblasti socijalne zaštite odnosi se na nedostajuća sredstva za isplatu majkama sa troje i više djece i tuđu njegu i pomoć.

Sredstva za tehnološke viškove

U okviru ovog izdatka **Zavod za zapošljavanje** je povećao **naknade nezaposlenim licima za 1 milion eura**.

Fond rada je opredijelio **200 hilj. eura** za izmirenje obaveza prema bivšim zaposlenima Kombinata aluminijuma Podgorica, shodno okvirnom Sporazumu o regulisanju međusobnih odnosa po pitanju staža osiguranja sa uvećanim trajanjem, dok su sa Garantovanih zarada preusmjerena sredstva u iznosu od **200 hiljada eura** za izmirenje doprinosa na zarade prema bivšim zaposlenima Montenegro airlines kompanije i dr.
